

Ixlīkalhtu' Carta a'ntū Cāmacā'ni'ca Xalanī'n nac Corinto

Pablo cātzo'knuni'lh xalanī'n nac Corinto a'ntī ix-takalhlaka'ī

¹ Iccātzo'knuni'mā'ni' huā'mā' carta quina'n, quit Pablo lā' Timoteo a'ntī quintā'tinca'n. Quit ixapóstol Jesucristo como Dios quilīhui'līlh quilī'apóstol. Iccātzo'knuni'yāni' hui'xina'n a'ntīn tā'tapa'ksīyā'tit Dios lā' takēstokā'tit nac Corinto para namācā'tanī'yā'tit Dios. Lā' nā iccātzo'knuni'yāuj ixlīhuākca'n a'ntīn takalhlaka'ī ixlīhuāk huan nac Acaya.

² Cacālakalhu'mani' Dios quinTāta'ca'n lā' huan Māpa'ksīni' Jesucristo. Lā' xa'nca cacā'a'nīni'ni'.

Pablo lej pātīni'lh

³ Camaxqui'ca pāxcatca'tzī Dios a'ntī ixTāta' huan quiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo. Dios lakalhu'manīni'n lā' quincāmāko'xaka'tlī'yāni'.

⁴ Dios quincāmāko'xaka'tlī'yāni' pō'ktu a'xni'ca' pātīni'nāuj. Lā' Dios lacasqui'n que nacāmāko'xaka'tlī'yāuj ā'makapitzīn a'ntīn tapātīni'mā'na chuntza' hua'chi Dios quincāmāko'xaka'tlī'yāni'.

⁵ Como Cristo lej pātīni'lh, nā quina'n lej pātīni'nāuj. Lā' Cristo quincāmāko'xaka'tlī'yāni' a'xni'ca' pātīni'nāuj.

⁶ Lā' como quit icpātīni'n, chuntza' tzē iccāmāko'xaka'tlī'yāni' hui'xina'n lā' tzē

iccāmaktāyayāni' para nakalhlaka'ī'yā'tit ā'chulā'. Lā' como Dios quimāko'xaka'tlī', nā chuntza' tzē na'iccāmāko'xaka'tlī'yāni' hui'xina'n lā' nā tzē na'iccāmaktāyayāni' a'xni'ca' hui'xina'n pātīni'nā'tit hua'chī quit.

⁷ Lā' quit xa'nca icca'tzī que hui'xina'n natāyani'yā'tit a'yuj nā pātīni'mpā'na'ntit. Lā' nā icca'tzī que nacātamāko'xaka'tlī'yāni'.

⁸ Tā'timīn, quit iclacasqui'n que hui'xina'n naca'tzīyā'tit a'nchī iclīpātīni'lh a'xni'ca' xa'icui'lacha' nac Asia. Quit tū'tza' xa'ictāyani'. Icpuhualh palh tū'tza' ā'chulā' xa'iclatahuī'lh.

⁹ Xa'icpuhuan palh na'icnītza'. Xa'icca'tzī que quit tūlatza' xa'ictlahua nīn tuntū'. Lā ū'tza' xa'iclipāhuan xmān Dios. Xla' ū'tza' a'ntīn tzē cāmālakahuanīchoko huan nīnī'n.

¹⁰ Dios quimāpūtāxtūlh de huanmā' lijicua'. Lā' tzēcus naquimāpūtāxtū Dios. Quit icca'tzī que Dios naquimāpūtāxtū a'xni'ca' na'ictahui'lapala nac cā'lijicua'.

¹¹ Xmān tasqui'nī que hui'xina'n naquilālīkalhtō'ka'yāuj. Lā' chuntza' naquilāmaktāyayāuj hui'xina'n. Lā' chuntza' a'xni'ca' Dios naquisicua'lanālī, lhūhua' a'ntī natamaxquī' Dios pāxcatca'tzī, ixpālacata a'ntū Dios māsā'nī't chu a'nchī hui'xina'n squi'ni'tit.

Pablo hualh a'nchī tū' lī'a'lh nac Corinto

¹² Līpāxūj iclahuī' como quit icca'tzī que xa'nca ictlā'huanī't na milac̄lhpu'nanca'n lā' nā na ixlac̄lhpu'nanca'n ixlīhuākca'n huan tachi'xcuhuī't. Tū' ica'kxokonunī't. Dios quimaxquī'lh tapāstacna'. Lā' ū'tza' xa'nca iclīlatlā'huan. Dios lej lakalhu'manīni'n.

Quimaxqui'nī't tapāstacna' a'ntūn tū' hua'chi ixtapāstacna'ca'n huan tachi'xcuui't a'ntīn xalanī'n nac quilhtamacuj.

13 A'ntū iccātzo'knumi'yāni' hui'xina'n huā'mā' huanicu'tun xmān a'ntū māchekxī'yā'tit hui'xina'n a'xni'ca' lakapūtle'keyā'tit. Tū' iccāhuanimā'ni' ā'catūhuā. Lā' quit iclacasqui'n que hui'xina'n xa'nca namāchekxīkō'yā'tit a'ntū ictzo'kmā'.

14 Xmān ā'makapitzīn de hui'xina'n māchekxī'yā'tit a'nchī nalīpāxuhua'yā'tit hui'xina'n por quimpālacata a'xni'ca' namimpala huan Māpa'ksīni' Jesús. Lā' nā quit na'icpāxuhua por mimpālacataca'n.

15 Lā' como quit xa'icca'tzī huā'mā', quit icpuhualh na'iccālaka'nāchāni' hui'xina'n xapū'la. Lā' chuntza' tzē maktu' xa'iccālaka'nchāni'.

16 Quit iccātēlaktaxtucu'tuni' hui'xina'n a'xni'ca' icmilh nac Macedonia. Lā' nā icpuhualh que na'iccālaka'nāchāni' a'xni'ca' xa'ictaxtulh nac Macedonia. Lā' ā'calīstān chuntza' hui'xina'n ixquilā'o'kska'lhīlē'uj nac Judea.

17 A'yuj icualh que xa'iccālaka'nchāni' hui'xina'n, quit tūlah ictlōkentaxtūlh. Lā' ū'tza' talīhuan ā'makapitzīn palh quit xmān xa'ickalhkamāna'mā' a'xni'ca' icualh que xa'ica'ncu'tun a'ntza'. A'xni'ca' quit iclīchihuīna'n a'ntū na'ictlahua, tū' icchihuīna'n hua'chi huan chi'xcuui'n xalanī'n huan cā'quilhtamacuj. Xlaca'n tahuan que stu'ncua' natatlahua catūhuā a'yuj taca'tzī que tū' catitatlōkentaxtūlh.

18 Dios tū' maktin taxtāpalī. Lā' xla' ca'tzī que stu'ncua' a'ntū icuan. A'ntū iccāhuaniyāni' hui'xina'n tzē nakalhlaka'ī'yā'tit.

19 Quit lā' Silvano lā' Timoteo xa'iccāmāsu'ni'yāni' ixpālacata Jesucristo a'ntī ixO'kxa' Dios. Tzē kalhlaka'i'can a'ntū huan Jesucristo. Pō'ktu huan a'ntū stu'ncua'. Xla' tū' maktin taxtāpalī.

20 Ixlīhuāk a'ntū Dios huan que natlahua, Jesucristo tlōkentaxtūkō' ixlīhuāk. U'tza' līmaxquī'yāuj pāxcatca'tzī Dios, como xla' tlōkentaxtū a'ntū huan por ixpālacata Jesucristo.

21 Dios ū'tza' a'ntī quimaktāya para na'ickalhlaka'i' xa'nca huan Jesucristo. Lā' nā hui'xina'n cāmaktāyayāni' para nakalhlaka'i'yā'tit xa'nca huan Jesucristo. Lā' nā xla' quilacsacnī't para na'ictā'scuja.

22 Dios quincālakmacaminī'ta'ni' huan Espiritu Santo a'ntī huī' na qui'a'clhcunucca'n. Chuntza' tasu'yu que tapa'ksīyāuj con Dios. Lā' nā tasu'yu que Dios natlōkentaxtū a'ntū huan que naquincātlahuani'yāni'.

23 Dios ca'tzī palh stu'ncua' a'ntū na'iccāhuaniyāni'. Palh quit xa'iccālaka'nchāni' cahuā nac Corinto, quit xa'iccālacaquilhnīni' hui'xina'n. Lā' ū'tza' tū' iclī'a'lh. Lā' Dios caquimāpātīnīlh palh tū' stu'ncua' huā'mā'.

24 Quit tū' iccāmāpa'ksīcu'tunāni' a'nchī hui'xina'n kalhlaka'i'yā'tit. Hui'xina'n xa'ncatza' kalhlaka'i'yā'tit. Xmān iccātlahuani'cu'tunāni' a'ntū lej nalīpāxuhua'yā'tit.

2

1 Lā' ū'tza' quit iclīhui'līlh que tū' iccālaka'nchāni' hui'xina'n palh ixtasqui'nī que

xa'iccālacaquilhnīni'. Palh quit xa'ica'ncha' cahuā
iccālacaquilhnīyāni', lej ixlīlakaputzauj quina'n.

² Palh quit xa'iccāmālakaputzīni' hui'xina'n,
tū' ixa'nalh a'ntī ixquimāpāxuhūilh quit. Palh
hui'xina'n lakaputzayā'tit, quit tūla lipāxūj
iclatahui'la.

³ Lā' ū'tza' tū' iclī'a'lh. Xmān
iccātzo'kni'ni' huan kalhtin carta. Tū'
xa'ica'ncu'tunācha' iccālacaquilhnīyāni' lā' nīn
xa'iccāmālakaputzīcu'tunāni'. Palh hui'xina'n
tlōkentaxtūyā'tit a'ntū iccātzo'knuni'n, quit
na'iclīpāxuhua lā' nā hui'xina'n nalīpāxuhua'yā'tit.

⁴ Quit lej xa'iclakaputza a'xni'ca' iccātzo'knuni'ni'
hui'xina'n. Lā' nā lej xa'iccalhuan
como xa'icca'tzī que ixcāmālakaputzīni'
a'ntū xa'iccātzo'knuni'nī'ta'ni'. Lā' tū'
xa'iccāmālakaputzīcu'tunāni'. Iclacasqui'lh
que hui'xina'n naca'tzīyā'tit a'nchī quit lej
iccāpāxquī'yāni' hui'xina'n.

*Ixtasqui'nī namāspūtūnu'ni'can huan chi'xcu'
a'ntīn tū'tza' ixtlahua a'ntūn tū' tzey*

⁵ Lā' huanmā' chi'xcu' a'ntī tlahualh a'ntūn
tū' tzey, xla' iclīlakaputzalh, como tū' līmakuan
a'ntūn tlahualh. Lā' ā'chulā' cāmālakaputzīnī'ta'ni'
hui'xina'n. Tū' icuan palh milīhuākca'n hui'xina'n
cāmālakaputzīnī'ta'ni' como chō'la tū' milīhuākca'n.

⁶ Mintalhūhuā'tca'n de hui'xina'n
māpātīnī'nī'ta'ntit huanmā' chi'xcu'. Chuhua'j
tzeytza'. Tū'tza' camāpātīnī'tit.

⁷ Chuhua'j camāspūtūnu'ni'tit lā'
camāko'xamixī'tit. Palh tū' chuntza' natlahua'yā'tit
hui'xina'n, huanmā' chi'xcu' tūlah catitāyani'lh,
como lej ixlīlakaputzalh.

8 U'tza' iccālīsqui'ni'yāni' hui'xina'n camāsu'yu'tit a'nchī pāxquī'yā'tit.

9 A'xni'ca' quit iccāmacā'ni'chāni' huan kalhtin carta, quit icca'tzīcu'tulh palh hui'xina'n ixtlahua'tit a'ntū iccāhuanini' ixpālacata huanmā'chi'xcu'. Icca'tzīcu'tulh palh hui'xina'n ixquilā'a'kahuāna'ni'uj.

10 Palh hui'xina'n māsputūnu'ni'yā'tit huanmā'chi'xcu', nā quit na'icmāsputūnu'ni'. Palh quit icmāsputūnu'ni'nī't catīhuā, por mimpālacataca'n icmāsputūnu'ni'nī't na ixlacapūn Cristo.

11 Māsputūnu'ni'yāuj como tū' lacasqui'nāuj naquincātlajayāni' huan ko'ti'ti'. Ca'tzīyāuj que huan ko'ti'ti' lej a'kxokonu'n.

Pablo tamakchuyīlh a'xni'ca' ixu' nac Troas

12 Quit ictētaxtulh nac Troas como a'ntza' icmāsu'yucu'tulh huan xatzey tachihuīn ixpālacata Cristo. Lā' a'xni'ca' ictētaxtulh a'ntza', Dios ixlacāxtlahuakō'nī'ttza' ixlīhuāk a'ntza'.

13 Lā' a'yuj xa'nca taxtulh, quit lej xa'ictamakchuyīnī't, como quintā'tinca'n, Tito, tū' chā'lh a'ntza' chuntza' hua'chi xa'iclacāxlanī'ta'uj. U'tza' iccālīmakxtekli xalanī'n nac Troas lā' icmilh nac Macedonia como icpuhualh que Tito ixchilh huā'tzā'.

Ixtachihuīn Dios xa'nca taxtu

14 Maxquī'yāuj pāxcatca'tzī Dios como por ixpālacata Cristo xa'nca taxtuyācha' huan tachihuīn a'ntū icmāsu'yu. Xla' quimaktāya para na'icmāsu'yu lakachu ixpālacata Cristo. Lā' huā'mā' tamāasca'tīn hua'chi lakatin perfume a'ntū a'kahuan lakachu.

15 Līpāxuhua Dios a'nchī quina'n icmāsu'yuyāuj ixpālacata Cristo. Quina'n hua'chi huan xajinī' pūm a'ntū a'ksajcan Dios na ixlaclhni'ca'n a'ntīn tapūtaxtunī'ttza' lā' nā a'ntīn tūna'j tapūtaxtu.

16 Na ixlaclhni'ca'n a'ntīn tūna'j tapūtaxtu huan tamāasca'tīn a'ntū ixpālacata Cristo, xla' hua'chi catūhuā a'ntū pu'csa lā' lankīcan. Lā' na ixlaclhni'ca'n a'ntīn tapūtaxtunī'ttza', huan tamāasca'tīn a'ntū ixpālacata Cristo, xla' hua'chi lakatin perfume a'ntū māstā' quilhtamacuj. Nīn tintī' a'ntīn tzē ixa'cstu namāsu'yu ixpālacata Cristo. Tasqui'nī que Dios namaktāya.

17 Quit tū' hua'chi a'ntīn ta'a'kxokonun lā' taxtāpalī huan tamāasca'tīn a'ntū ixla' Dios. Xlaca'n tū' xa'nca tamāsu'yu como xmān ta'a'kxokotlajacu'tun. Quit iclīchihuīna'n a'ntū stu'ncua' na ixlacapūn Dios, como xla' quilīmāmacū'nī't na'ictā'scuja Cristo.

3

A'ntū huan huan xasāsti' convenio

1 Lasā' ā'makapitzīn natahuan que quit icka'tla'jca'tzī lā' quilīchihuīna'ncan quē'cstu. Tū' tasqui'nī que quit na'iccāmaxquī'yāni' kalhtin carta a'ntū nahuan que quit tzeyā chi'xcu'. Lā' tū' tasqui'nī que hui'xina'n naquilāmaxquī'yāuj kalhtin carta a'ntūn tzē na'iclē'n chuxalhā, chuntza' hua'chi talē'n ā'makapitzīn.

2 Hui'xina'n hua'chi quincarta, como por mimpālacataca'n tzē ca'tzīcan que tzey a'ntū ictlahua. Lā' huā'mā' carta tzē natalaktzī'n lā' natalakapūtle'ke ixlīhuākca'n huan tachi'xcu'huīt. Hui'xina'n hua'chi lakatin carta hua'nī'ta'ntit

a'ntū tatzō'kni' na qui'a'clhcunuc, como quit lej iccāpāstacāni' hui'xina'n.

³ Hui'xina'n hua'nī'ta'ntit hua'chi lakatin carta a'ntū Cristo quimātzo'knīlh. Huanmā' carta tū' tzo'kcanī't con tinta. Lā' tū' tzo'kcanī't nac lakatin chihuix a'ntū hua'chi lhta'ca'la'. Huan Espiritu Santo a'ntī Dios macamilh a'ntī xalakahuan, xla' cāxtāpalīni'ni' mintapāstacna'ca'n a'xni'ca' iccāhuanini' huan xatzey tachihuīn ixpālacata Jesucristo. Lā' chuntza' tasu'yu a'ntūn tlahuani't Cristo para hui'xina'n.

⁴ Chuntza' icuan como quit icca'tzī que tzey a'ntū icmāsu'yu na ixlacapūn Dios, como Cristo quilīmāmacū'lh para na'icmāsu'yu.

⁵ Quit tū' icuan que xmān quē'cstu tzē ictlahua huā'mā' lītlōt. Dios quimaktāya lā' ū'tza' tzē iclītlahua.

⁶ Xla' ū'tza' a'ntī quimaxquī' tapāstacna'. Lā' ū'tza' tzē iclīmāsu'yu huan xasāsti' convenio a'ntū Dios tlahuani't con huan tachi'xcuhuī't. Lā' huanmā' convenio tū' hua'chi lakatin ley a'ntūn tatzō'kni'. Huanmā' convenio līchihuīna'n huan Espiritu Santo. Huan ley māsu'yu palh ixlīhuākca'n huan tachi'xcuhuī't taka'lhī ixtalaclē'i'ca'n lā' ū'tza' natalīnī. Huan Espiritu Santo māstā' xasāsti' quilhtamacuj.

⁷ Lā' huā'mā' ley a'ntū māsu'yu que tasqui'nī nanīcan, huā'mā' tzo'kca nac lakatu' chihuix. Lā' a'xni'ca' maxquī'ca Moisés huanmā' ley, a'nalh lakatin ka'tla' xkakana'. Lā' ixlacan Moisés lej ī'xkaka. Lā' huan israelitas a'ntī ixtayāna' a'ntza' tū' tapātīlh a'nchī ī'xkaka como ixcālakachi'pa. Lā' huā'mā' xkakana' tū' lej xlīt xkakalh como lacatzucu mixli. Lā' chuntza' lej tzēhuanī't ixuanī't

a'nchī Dios māstā'lh huan ley.

⁸ Más tzēhuanī't huan līmāscā'tīn a'ntū huan Espíritu Santo quincāmaxquī'yāni'.

⁹ Tzēhuanī't ixuanī't ixley Moisés a'yuj por ixpālacata huā'mā' ley ca'tzīcan que huan tachi'xcuhuī't nacāmāpātīnīcan. Más xatzēhuanī't huan xatzey tachihuīn ixpālacata Jesucristo, como huā'mā' quincāmāca'tzīnīyāni' a'nchī tzē nalīxapacan a'ntū laclē'nāuj.

¹⁰ Huā'mā' ley lej tzēhuanī't ixuanī't. Lā' a'yuj lej tzēhuanī't ixuanī't, huan ley tūla tā'mālacastuccan con huan xatzey tachihuīn ixpālacata Jesucristo.

¹¹ Palh huan ley tzēhuanī't ixuanī't a'yuj tū' makān ixtāyani'lh, más tzēhuanī't a'ntū tāyani' para pō'ktu. Lā' ū'tza' huan xatzey tachihuīn ixpālacata Jesucristo.

¹² Quit icca'tzī que lej tzey huan xatzey tachihuīn. Lā' ū'tza' quit iccālīmāsu'ni'cu'tun ixlīhuākca'n huan tachi'xcuhuī't.

¹³ Quit tū' ictlahua hua'chi huan Moisés. Xla' ixtalakatlapa. Lā' chuntza' huan israelitas tūlah talaktzī'lh a'nchī ixmixmā' a'ntū ī'xkaka na ixlacan.

¹⁴ Huan israelitas tū' ixtamāchekxī. Lā' hasta chuhua'j xlacā'n tū' tamāchekxī a'xni'ca' talakapūtle'ke huan ixtachihuīn Dios a'nlhān tatzo'kni' huan convenio xala' makāntza'. Lā' huā'mā' tzē māchekxīyāuj xmān palh tā'tapakxīyāuj Cristo.

¹⁵ Lā' hasta chuhua'j huan israelitas tū' tamāchekxī a'xni'ca' talakapūtle'ke a'ntūn tzo'kli Moisés.

¹⁶ Pero a'xni'ca' kalhatin kalhlaka'ī' huan Māpa'ksīni' Jesucristo, tzētza' māchekxī a'ntūn tzo'kli Moisés.

17 Huan Māpa'ksīni' Jesucristo, xla' chu lakatin con huan Espíritu Santo. Lā' a'ntīn tatā'latlā'huan huan Espíritu Santo, xlaca'n tū' caticāmālaclē'nīca.

18 Quina'n māchekxīyāujtza'. Hua'chilh tū'tza' talakatlapanī'ta'uj na quilacanca'n. Lā' chuntza' hua'chilh laktzī'nāuj huan Māpa'ksīni' Jesucristo nac lakatin espejo. Laktzī'nāuj a'nchī lej ka'tla' lā' lej tzey. Lā' quina'n taxtāpalītēlhayāuj lā' ā'chulā' layāuj hua'chi Cristo.

4

1 Lā' chuntza' como Dios lej lakalhu'manīni'n, xla' quilīmāmacū'lh huan xatzey tachihuīn ixpālacata Jesucristo. Lā' chuntza' tū' iclakachā'ni'. Tū' icmakxteka de icmāsu'yu huā'mā' xatzey tachihuīn.

2 Quit tū' maktin ictlahua a'ntū līmāxana' a'ntū lakatzē'k tlahuacan. Lā' tū' ica'kxokonun'. Lā' tū' icxtāpalī ixtachihuīn Dios. Xa'nca icmāsu'yu a'ntū stu'ncua' na ixlacapūn Dios. Lā' ixlīhuākca'n huan tachi'xcuhuī't tzē nataca'tzī que stu'ncua' a'ntū icmāsu'yu.

3 A'ntīn tū' tamāchekxī huan xatzey tachihuīn ixpālacata Jesucristo a'ntū icmāsu'yu, ū'tunu'n a'ntī nacāmālaclē'nīcan.

4 Xlaca'n a'ntīn tū' takalhlaka'ī' huan xatzey tachihuīn, xlaca'n tū' tamāchekxī. Huan ko'ti'ti' tū' lacasqui'n que xlaca'n natamāchekxī. Lā' ū'tza' tū' talīmāchekxī. Huan ko'ti'ti' hua'chi ixdiosca'n. Hua'chilh ū'tza' ixcāmālakatzī'lh como xla' tū' lacasqui'n que xlaca'n natalaktzī'n huan xaxkakana' a'ntū xatzey tachihuīn ixpālacata Cristo. Cristo, xla' lej ka'tla' lā' chu lakatin hua'chi Dios.

⁵ A'ntū icmāsu'yu quit, tū' para naquilīmāka'tlī'can. Quit icmāsu'yu ixpālacata Jesucristo que ū'tza' huan Māpa'ksīni' lā' tasqui'nī namācā'tanīyāuj. Quit iccāmaktāyayāni' hui'xina'n como ū'tza' a'ntū Jesucristo lacasqui'n que na'ictlahua.

⁶ Dios quincāmāca'tzīnīni'ta'ni' a'ntū xastu'ncua'. Hua'chilh ū'tza' ixmāxkakēlh quintapāstacna'ca'n. Xla' ū'tza' a'ntī māstā'lh lakatin līmāpa'ksīn a'xni'ca' ixtlahuamā' huan quilhtamacuj. Lā' xmān chuntza' a'nalh huan xkakana'. Lā' hua'chilh chuntza' ixquincāmāxkakētēlhani' como quincāmāca'tzīniyāni' a'nchī huanī't Dios lā' a'nchī lej ka'tla'. Huā'mā' ca'tzīyāuj como māchekxīyāuj a'nchī huanī't Jesucristo.

Pablo ixlīpāhuan Dios

⁷ Lā' huan xatzey tachihuīn a'ntū Dios quilīmāmacū'lh para na'icmāsu'yu, lā' huanmā' lej lhūhua' ixtapalh. Quit tū' icka'lhī tapāstacna' para na'icmāsu'yu huā'mā' tachihuīn. Quit hua'chi lakatin pūxkatni' a'nlhā tojoma' a'ntū lej ixtapalh. Chuntza' tasu'yu que Dios ū'tza' a'ntī ka'lhī līmāpa'ksīn lā' tū' quit.

⁸ Lā' a'yuj quit lej icpātīni'n de lhūhua' catūhuā, pō'ktu tzē ictāyani'. Lā' a'yuj a'katunu' tū' icca'tzī a'ntū na'ictlahua, tū' iclakachā'ni'.

⁹ Lā' a'yuj quimacaputzacan, Dios tū' quimakx-teka. Lā' a'yuj a'katunu' hua'chilh quintlajacan, pero tū' quintlajakō'can.

¹⁰ Pō'ktu lījicua' icuī' como quimaknīcu'tuncan, chuntza' hua'chi ixmaknīcu'tuncan Jesucristo. Chuntza' tasu'yu palh quimaktāyamā' Jesucristo xalakahuan.

¹¹ Līhuancus iclatlā'huan nac quilhtamacuj, quimaknīcu'tuncan, como quit ictā'scuja Jesucristo. Chuntza' tasu'yu que quit tzē iclatahui'la xmān por ixlīmāpa'ksīn Jesucristo.

¹² Como quit icmāsu'yu huan xatzey tachihuīn ixpālacata Jesucristo, pō'ktu quimaknīcu'tuncan. Hui'xina'n ka'lhī'yā'tittza' xasāsti' minquilhtamacujca'n, como quit iccāmāsu'ni'ni' hui'xina'n ixpālacata Cristo.

¹³ Tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios a'nchī hualh kalhatin:

Quit ickalhlaka'ī'lh, lā' ū'tza' quit iclīhuan que Dios lej ka'tla'.

Lā' quit nā ickalhlaka'ī'nī't, lā' ū'tza' iccālīhuani ā'makapitzīn ixtachihuīn Dios.

¹⁴ Quit iclīpāhuan xmān Dios como icca'tzī que Dios mālahuanīchokolh huan Māpa'ksīni' Jesucristo. Lā' nā icca'tzī que quit naquimālahuanīchoko, como quit ictapa'ksī con Jesucristo. Lā' hui'xina'n lā' quit a'cxtim naquincātalē'nāni' na ixlacapūn Dios.

¹⁵ Ixlihuāk a'ntū icpātīlh, quit icpātīkō'lh como iclacasqui'lh que hui'xina'n ixkalhlaka'ī'tit. Lā' chuntza' a'xni'ca' lhūhua' de hui'xina'n nakalhlaka'ī'yā'tit, namaxquī'yā'tit pāxcatca'tzī Dios lā' namāka'tlī'yā'tit Dios.

¹⁶ U'tza' tū' iclīlakachā'ni'. Quit scalana'jua' iclamā' lakalīyān. Lā' a'yuj tū' tli'huī'qui quimacni', quilīcatzīn ā'chulā' lītli'huī'quin ixlīmāpa'ksīn Dios.

¹⁷ A'ntū icpātīmā' hua'chilh xmān macsti'na'j lā' hua'chilh tū' makān icpātīmā' como por ixpālacata huā'mā', Dios lej naquisicua'lanālī para pō'ktu.

18 Chuntza' icuan quit como quit tū' lej icpāstaca a'ntūn tzē laktzī'ncan. A'chulā' icpāstaca a'ntūn tūla laktzī'ncan. A'ntūn tzē laktzī'nāuj, huanmā' nasputa. Lā' a'ntūn tūla laktzī'nāuj, huanmā' tāyani' para pō'ktu.

5

1 Quimacni'ca'n hua'chi lakatin carpa a'nlhā lahui'lāna'uj. Lā' quit icca'tzī que a'xni'ca' nasputa quimacni'ca'n, Dios naquincāmaxquī'yāni' ā'lakatin xasāsti' macni'. Tzē nahuanāuj que huan xasāsti' quimacni'ca'n ū'tza' hua'chi quinchicca'n nac a'kapūn. Huanmā' chic ixtatlauj Dios lā' tū' ixtatlaujca'n huan tachi'xcuhū't. Lā' huā'mā' chic natāyani' para pō'ktu.

2 U'tza' līpānīyāuj como a'ncu'tunāuj na quinchicca'n nac a'kapūn.

3 Naka'lhīyāuj xasāsti' quimacni'ca'n nac a'kapūn, lā' chuntza' tū' catilatā'kchokouj sin quimacni'ca'n.

4 Quina'n, como ka'lhīyāujcus quimacni'ca'n nac huā'mā' quilhtamacuj, hua'ntli'jāuj como pātīni'mā'nauj. Lā' a'yuj tū' ixmakxtekcu'tunui huā'mā' macni', ka'lhīcu'tunāuj xasāsti' quimacni'ca'n nac a'kapūn. Quimacni'ca'n a'ntū ka'lhīyāuj chuhua'j, natasputa. Huan xasāsti' quimacni'ca'n a'ntū Dios naquincāmaxquī'yāni' natāyani' para pō'ktu.

5 Dios quincālacāxtlahuanī'ta'ni' para que tzē nalatahui'layāuj nac a'kapūn. Lā' quincāmacamini'nī'ta'ni' huan Espíritu Santo. U'tza' līca'tzīyāuj que stu'ncua' natanūyāuj nac a'kapūn.

6 Lā' chuntza' tū' maktin lakachā'ni'yāuj. Ca'tzīyāuj que lihuan latlā'huanāuj nac huā'mā' quilhtamacuj, tūna'j tā'hui'lāna'uj huan Māpa'ksīni' Jesucristo nac a'kapūn.

7 Chuhua'j quina'n tū' latlā'huanāuj chu a'nchī laktzī'nāuj. Latlā'huanāuj chu a'nchī a'ntū kalh-laka'ī'yāuj.

8 Lā' chuntza' quina'n tū' lakachā'ni'yāuj. Makxtekcu'tunāuj huā'mā' quimacni'ca'n como tā'latahui'lacu'tunāuj huan Māpa'ksīni' Jesucristo.

9 U'tza' nalihui'liyāujtit natlahuayāuj a'ntū Jesucristo lacasqui'n palh hui'lāna'uj con Dios nac a'kapūn lā' palh hui'lāna'ujcus nac quilhtamacuj.

10 Huā'mā' lihui'liyāuj como quilihuākca'n ka'lhī natāyayāuj na ixlacapūn Cristo. Xla' naquincājuzgarliyāni' chātunu' de quina'n. Lā' namaklhtīni'nāuj quilihuākca'n chu a'nchī latā'kchokonī'tauj, palh xa'nca o palh tū' xa'nca nac huā'mā' quilhtamacuj.

Dios ixamigos cātlahuacu'tun huan tachi'xcuhi't

11 Lā' como quit ica'cnīni'ni' huan Māpa'ksīni' Jesucristo lā' ica'kahuāna'ni'cu'tun, quit iccāmākalhlaka'ī'nīcu'tun huan tachi'xcuhi't. Dios laktzī'n qui'a'clhcunuc. Lā' quit icpuhuan que nā hui'xina'n ca'tzīyā'tit que quit ictlahuacu'tun a'ntūn tzey.

12 Quit tū' icka'tla'jca'tzī na milacapūnca'n. Lā' tū' ū'tza' iclīchihuīna'mā' chuntza'. Xmān iclacasqui'n que hui'xina'n tzē naquilāmaktāyayāuj a'xni'ca' naquilē'ksa'nīni'ncan. Iclacasqui'n que tzē nacākalhtīyā'tit a'ntīn quintalē'ksa'nīni'n.

Xlaca'n tapuhuan palh lakka'tla'n a'yuj tū' tzey
ixa'clhcunucca'n.

¹³ A'yuj makapitzīn tahuan palh quit icchuya lā'
a'yuj ā'makapitzīn tahuan palh xa'nca icpāstacna'n,
quit ictlahuacu'tun xmān a'ntū nalīpāxuhua Dios.
Lā' iccāmaktāyacu'tunāni' hui'xina'n como icla-
casqui'n que hui'xina'n ā'chulā' nakalhlaka'ī'yā'tit.

¹⁴ Cristo lej quincāpāxquī'yāni' lā' ū'tza'
iclītlahuacu'tun a'ntū xla' lacasqui'n. Quina'n
kalhlaka'ī'yāuj que Cristo nīlh por ixlīhuākca'n
huan tachi'xcuui't. Chuntza' ca'tzīyāuj que
hua'chilh quilīhuākca'n ixnīuj.

¹⁵ Lā' como Cristo nīlh por quimpālacataca'n,
chuntza' līhuan lahui'lāna'uj, tū' catilatā'kchokouj
chu a'nchī xmān quintapuhuānca'n. Tasqui'nī
nalatā'kchokoyāuj chu a'nchī ixtapuhuān Cristo.
U'tza' a'ntī nīlh por quimpālacataca'n lā' lakahuan-
chokolh.

¹⁶ Lā' chuntza' tū'tza' iccālaktzī'n ā'makapitzīn
chī'xcuui'n chu a'nchī talaktzī'n huan
chī'xcuui'n xalanī'n nac quilhtamacuj. Xapū'la
xa'icpuhuan de Cristo chu a'cxtim hua'chi
tapāstaca xalanī'n nac quilhtamacuj. Pero tū'tza'
icpuhuan chuntza'.

¹⁷ Palh kalhatin chī'xcu' kalhlaka'ī' Cristo,
chuntza' taxtāpalī ixtapāstacna' lā' hua'chi xasāsti'
chī'xcu' la. Ixlihuāk a'ntū xala' pū'la lakspu'ttza'.
Huan chī'xcu' tū'tza' hua'chi xapū'la. Huāktza'
xasāsti' ixtapāstacna'.

¹⁸ Xmān Dios a'ntī tzē xtāpalī kalhatin
chī'xcu'. Chuhua'j quina'n ixamigos Dios como
Jesucristo māpalalh a'ntū ixlaclē'nāuj. Lā' Dios
quincālīmāmacū'nī'ta'ni' que nacāmāca'tzīnīyāuj

ā'makapitzīn a'nchīn tzē natalīla ixamigos Dios.

19 Por ixpālacata Cristo, Dios ixamigos cātlahuacu'tun huan tachi'xcuui't lā' cāmāspūtūnu'ni'cu'tun ixtalaclē'i'ca'n. Lā' quincālīmāmacū'nī'ta'ni' nacāmāca'tzīnīyāuj ā'makapitzīn a'nchīn tzē natalīla ixamigos Dios.

20 Lā' chuhua'j quit ixlacscujni' Cristo. Hua'chilh Dios ixchihuīna'lh a'xni'ca' iccāsqui'ni'yāni' hui'xina'n. Iccāsqui'ni'yāni' con ixlīmāpa'ksīn Cristo, que catamakxtektit que Dios nacātlahuayāni' ixamigos.

21 A'yuj Cristo tū' maktin tlahualh a'ntūn tū' tzey, Dios māmaknīnīni'lh para namāpānū quinta-laclē'i'ca'n. Lā' chuntza' por ixpālacata Cristo, Dios xapa quintalaclē'i'ca'n lā' tū'tza' laclē'nāuj.

6

1 Quit, como ictā'scuja Dios, iccāsqui'ni'yāni' hui'xina'n, camaklhtīni'ntit huan talakalhu'mān a'ntū Dios cātlahuani'cu'tunāni'.

2 Tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios a'nchī Dios hualh:

Quit ickaxmatli a'nchī quisqui'ni' huanmā' chi'chini' a'xni'ca' ictlahuani'cu'tuni' huan talakalhu'mān.

Quit icmaktāyani' a'xni'ca' iccāmāpūtāxtūcu'tunli huan tachi'xcuui't.

Chuhua'j tzē namaklhtīni'ncan huan talakalhu'mān a'ntū Dios māsā'cu'tun. Chuhua'j tzē napūtāxtucan.

3 Quit xa'nca iclatā'kchokocu'tun chuntza' hua'chi tasqui'nī. Palh tū' xa'nca iclatā'kchoko, nahuancan palh tū' tzey a'ntū icmāsu'yu.

⁴ Iclacasqui'n que naca'tzīcan palh quit xa'nca iclatlā'huan chuntza' hua'chi tasqui'nī xa'nca natalatā'kchoko a'ntīn tatā'scuja Dios. Lā' ū'tza' quit lacatzucu iclīpātī a'ntū quimpātle'keni'. Lej icpātīni'nī't. Lā' ixquisputni'nī't a'ntū quit xa'icmaclacasqui'n. Lā' lhūhua' catūhuā a'ntū jicslīhua' quimpātle'keni'nī't.

⁵ Lā' quinkēsno'kcanī't. Lā' quinchī'canī't. Lā' iccātā'talacxtucnī't tachi'xcuhūī't a'ntīn tū' ixquintalaktzī'ncu'tun. Lā' lej palha' icscujnī't. Lā' lej iclakachu'huā'lhtatanī't. Lā' a'katunu' tū' xa'icka'lhī quilīhua't.

⁶ Iclacasqui'n que naca'tzīcan palh quit xa'nca iclatlā'huan chuntza' hua'chi tasqui'nī xa'nca natalatā'kchoko a'ntīn tatā'scuja Dios. Huāk tzey quintapāstacna'. Lā' xa'nca icca'tzī a'ntū icmāsu'yu. Lā' icpātī a'ntū quintlahuani'can. Quit lej iclakalhu'manīni'n. Lā' huan Espīritu Santo quimaktāya para na'ictā'scuja Dios. Lā' quit lej iccāpāxquī' ā'makapitzīn.

⁷ Lā' quit icmāsu'yu a'ntū xastu'ncua'. Icsuja por ixlīmāpa'ksīn Dios. Dios quimaktāya para que xa'nca na'iclatā'kchoko. Lā' chuntza' tū' quintlaja huan a'ntūn tū' tzey.

⁸ Makapitzīn quinta'a'cnīni'ni'; lā' ā'makapitzīn quintalakmaka'n. Makapitzīn tahuan palh tzey quit; lā' ā'makapitzīn tahuan palh tū' tzey quit. Makapitzīn tahuan palh quit ica'kxokonu'n. Quit icuan xmān a'ntū xastu'ncua'.

⁹ A'yuj makapitzīn tapuhuan palh quit nīn tuntū', ā'makapitzīn taca'tzī palh quit ictā'scuja Dios. A'yuj maklhūhua' quit ictahui'la cā'lījicua' lā' hua'chilh xa'ica'mā'tza' icnī, pero iclahūī'cus. Lā'

a'yuj quimacaputzacan, tū' quimaknīcanī't.

¹⁰ A'yuj quimpātle'keni'nī't a'ntū līlakaputza, pō'ktu līpāxūj icuī'. Lā' a'yuj pobre quit, pero quit iccāmaxquī' ā'makapitzīn a'ntū más xatapala que huan tumīn. Lā' a'yuj nīn tuntū' icka'lhī nac huā'mā' quilhtamacuj, ixlīhuāk a'ntū a'nan, Dios quimaxquī' chu a'nchī icmaclacasquī'n.

¹¹ Quit lej stu'nc iccātā'chihuīna'nāni' hui'xina'n xalanī'n nac Corinto. Quit lej iccāpāxquī'yāni' hui'xina'n.

¹² A'yuj hui'xina'n tū' quilāpāxquī'yāuj, pero quit iccāpāxquī'yāni'.

¹³ Iccātā'chihuīna'nāni' hui'xina'n hua'chi quincamana'. Iccāsqui'ni'yāni' que caquilāpāxquī'uj hua'chi quit iccāpāxquī'yāni' hui'xina'n.

Quina'n hua'chi ixlītokpān Dios

¹⁴ Tū' chu lakatin cacātā'latit a'ntīn tū' takalhlaka'ī'. Lej xtunc talatā'kchoko a'ntīn takalhlaka'ī' lā' xtunc talatā'kchoko a'ntīn tū' takalhlaka'ī'. Tūla chu lakatin cātlahuacan. Huan xkakana' xtunc lā' huan tzī'sni' nā xtunc. A'ntūn tzey xtunc lā' nā a'ntūn tū' tzey nā xtunc.

¹⁵ Cristo tū' tlahua a'ntūn tlahua huan ko'ti'ti'. Lā' nā a'ntīn takalhlaka'ī' Cristo, xlaca'n tū' tapāstacna'n hua'chi a'ntīn tū' takalhlaka'ī'.

¹⁶ Lā' tū' līmakuan namācā'tanīcan ídolos na ixlītokpāna' Dios. Lā' quina'n hua'chi ixlītokpān Dios a'ntī xalakahuan. Dios huanī't: Quit na'ictahui'la na ixlacłhni'ca'n a'ntīn takalhlaka'ī'.

Lā' na'iccātā'latā'kchoko xlaca'n.

Lā' xlaca'n quintachi'xcuħi't natala.

¹⁷ Lā' ū'tza' līhuan Dios:

Cataxtunquīt de a'ntīn tatlahua a'ntūn tū' tzey.

Lā' tū' catlahua'tit hua'chi xlaca'n.
 Lā' tū' caxa'ma'tit a'ntū ko'hua'jua'.
 Lā' chuntza' hui'xina'n nala'yā'tit quila'.

¹⁸ Quit na'icla hua'chi mintāta'ca'n.

Lā' hui'xina'n nala'yā'tit hua'chi qui'o'kxa'n lā'
 quintzu'ma'jan.

Chuntza' hualh huan Māpa'ksīni' Dios a'nti
 māpa'ksīni'nkō'.

7

¹ Tā'timīn, chuntza' huanī't Dios. Lā' ū'tza'
 nalīmakxtekkō'yāuj ixlīhuāk a'ntūn tū' tzey. Lā' tū'
 natlahuayāuj a'ntū ko'hua'jua'. Lā' tū' naka'lhīyāuj
 huan xako'hua'jua' quintapāstacna'ca'n.
 Lā' nalīhui'līyāuj nalayāuj lej xatzey como
 a'cnīni'ni'cu'tunāuj Dios.

Taxtāpalīlh ixtapāstacna'ca'n xalanī'n nac Corinto

² Iccāsqui'ni'yāni' hui'xina'n que
 naquilāpāxquī'yāuj. Nīn tintī' ictlahuani'nī't a'ntūn
 tū' tzey. Nīn tintī' icmāxtuyāhuanī't. Nīn tintī'
 ica'kxokomaklhtīnī't catūhuā.

³ A'xni'ca' icuan huā'mā', tū' icuan que
 hui'xina'n quilātlahuani'nī'ta'uj a'ntūn tū'
 tzey. Iccāhuaninī'ta'ni'tza' que iccāpāxquī'yāni'
 hui'xina'n. Na'iccāpāxquī'yāni' lihuan iclahuī' lā'
 hasta na'icnī.

⁴ Chuhua'j quit icca'tzī que hui'xina'n
 natlahua'yā'tit chu a'nchī iccāhuaninī'ta'ni'. Lā'
 chuntza' iccāhuani ā'makapitzīn a'nchī hui'xina'n
 xa'nca latlā'hua'nā'tit. Quit tū' ictamakchuyīnī't
 como icca'tzī que hui'xina'n xa'nca latlā'hua'nā'tit.
 Icpāxuhua a'yuj icpātīni'mā'.

5 A'xni'ca' icchilh huā'tzā' nac Macedonia lej ictamakchuyīlh. Lej lhūhua' catūhuā quimpātle'keni'lh. Quintatā'lātlahualh. Lā' xa'icjicua'n que ixcāmāmakchuyīca a'ntī ixtakalhlaka'ī'mā'nacus.

6 Pero Dios cāmāko'xamāka'tlī' a'ntīn tatamakchuyīnīt. Dios māchinīlh huan Tito lā chuntza' ictako'xamāka'tlī'lh.

7 Lā' ā'chulā' ictako'xamāka'tlī'lh a'xni'ca' icca'tzīlh a'nchī hui'xina'n ixmāko'xamāka'tlī'nī'ta'ntit huan Tito. Xla' qui-huanilh a'nchī hui'xina'n lej quilālaktzī'ncu'tunāuj lā' a'nchī līlakaputzatit hui'xina'n como ca'tzītīt que ixquilāmālakaputzīnī'ta'uj. Lā' quihuanilh a'nchī hui'xina'n quilāpāstacāuj. Lā' ū'tza' ā'chulā' iclīpāxuhualh.

8 Lā' a'yuj huan carta a'ntū iccātzo'kni'ni' hui'xina'n cāmālakaputzīni', quit icpuhuan que tzey a'nchī iccātzo'knuni'ni' hui'xina'n. Pū'la icpuhualh que tū' xa'ictzo'kli huanmā' carta. Pero tū'tza' icpuhuan chuntza'. Chuhua'j tasu'yu que tū' lej makān lakaputzatit hui'xina'n.

9 Chuhua'j icpāxuhua. Lā' tū' por ixpālacata hui'xina'n līlakaputzatit. Hui'xina'n līlakaputzatit por ixpālacata mintalaclē'i'ca'n. Lā' chuntza' makx-tektit mintalaclē'i'ca'n. Lā' ū'tza' iclīpāxuhua. Dios cāmālakaputzīni' ixpālacata mintalaclē'i'ca'n. Lā' chuntza' xa'nca taxtulh. Lā' chuntza' tasu'yu que tū' iccātlahuani'ni' a'ntūn tū' tzey a'xni'ca' iccātzo'kni'ni' huan carta.

10 Palh Dios māpuhuanī kalhatin chi'xcu' que tū' tzey a'nchī latlā'huan, lā' palh huā'mā' chi'xcu' nalakaputzā lā' naxtāpalī ixtapāstacna', chuntza' Dios namāpūtaxtū. Lā' ā'calīstān huā'mā' chi'xcu'

tū' catipuhualh palh tū' tzey a'nchī pūtaxtulh. Palh catihuā lakaputza lā' palh tū' a'kahuāna'ni'cu'tun Dios, huanmā' chi'xcu' tū' catipūtaxtulh.

11 Lā' hui'xina'n tū' chuntza'. A'xni'ca' Dios cāmālakaputzīni', lacapalh tlahua'tit a'ntū ixtasqui'nī. Lā' squi'ntit tamāspūtūn. Ca'tzītīt que a'ntū ixtlahua'nī'ta'ntit huā'mā' lej ko'hua'jua'. Lā' ixjicua'ni'yā'tit Dios. Lā' lej quilāpāstacui quit. Lā' tlahua'cu'tuntit a'ntū na'iclīpāxuhua quit. Lā' māpātīnī'tit a'ntī ixtlahuanī't a'ntūn tū' tzey. Lā' chuntza' tasu'yu que hui'xina'n puhua'ntit que tū' tzey a'ntū ixtlahua huanmā' chi'xcu'.

12 Quit ictzo'kli huan carta, lā' tū' xmān por ixpālacata a'ntīn tlahualh a'ntūn tū' tzey, lā' tū' xmān por ixpālacata a'ntīn tlahuanī'ca a'ntūn tū' tzey. Quit ictzo'kli huan carta como icmāsu'yucu'tulh na ixlacapūn Dios a'nchī iccāmaktakalhcu'tunāni' hui'xina'n.

13 Lā' chuntza' quilīmāko'xamāka'tlī'ca.

Lā' Tito ixlīpāxuhua por mimpālacataca'n. Lā' ū'tza' nā lej iclīpāxuhua quit.

14 A'xni'ca' tūna'j ixcālaka'nāchāni' Tito, icuanilh palh hui'xina'n ixquilā'a'kahuāna'ni'uj. Lā' chuhua'j tū' iclīmāxana'n como stu'ncua' a'nchī icuanilh Tito. Ixlīhuāk a'ntū iccāhuanini'ta'ni' hui'xina'n, huāk stu'ncua'. Lā' nā chuhua'j tasu'yu que stu'ncua' a'ntū icuanilh Tito.

15 Lā' chuhua'j Tito ā'chulā' cāpāxqui'yāni' hui'xina'n lā' cāpāstacāni' hui'xina'n a'nchī hui'xina'n a'cnīni'ni'tit lā' a'kahuāna'ni'tit a'ntū cāhuanini'.

16 Chuntza' tasu'yu que hui'xina'n tlahua'yā'tit a'ntūn tzey, chuntza' hua'chi icpuhualh quit. Lā'

ũ'tza' iclīpāxuhua.

8

A'nchī māstā'ca con xatzey tapuhuān

¹ Tā'timīn, quit iclacasqui'n que hui'xina'n naca'tziyā'tit a'nchī Dios cāsicua'lanālīlh xalanī'n huan nac litokpānna' xala' nac Macedonia.

² Lā' a'yuj xla'ca'n lej ixtapātīni'mā'na, lej ixtapāxuhua. Lā' chuntza', a'yuj lacpobresni' ixtahuanī't xla'ca'n tamāstā'lh lhūhua' con ixlīhuāk ixtapuhuānca'n.

³ Quit icca'tzī que a'ntū talīhui'līlh tamāstā', huā'mā' tamāstā'lh lā' ā'chulā' huampala.

⁴ Quincātasqui'ni'ni' que xa'icmaklhtīni'uj huan tumīn lā' xa'iccālē'ni'uj huan tā'timīn xalanī'n nac Jerusalén a'ntī ixtamaclacasqui'n.

⁵ Xla'ca'n ā'chulā' tatlhualh que a'ntū icpuhualh quit. Xapū'la tahuanīlh Dios que ixtatapa'ksī con xla' lā' ixtatlahuacu'tun ixtapuhuān Dios. Lā' nā ixtatlahuacu'tun a'ntū iccāhuanīlh chu a'nchī ixtapuhuān Dios.

⁶ Lā' chuntza' icsqui'ni'lh Tito que ixcālaka'nchāni' hui'xina'n lā' xla' ixcāmaktāyani' para que ixmākēstokkō'tit huan tumīn a'ntū namāstā'yā'tit como ũ'tza' a'ntī cāmāpuhuanīni' hui'xina'n namāstā'yā'tit.

⁷ Hui'xina'n huāk xa'nca tlahua'yā'tit. Xa'nca kalhlaka'ī'yā'tit. Lā' xa'nca lakapasā'tit huan ixtachihuīn Dios lā' xa'nca māsu'yu'yā'tit. Lā' tlahua'cu'tunā'tit ixtapuhuān Dios. Lā' quilāpāxqui'yāuj. Lā' chuhua'j tasqui'nī que hui'xina'n namāstā'yā'tit para nacāmaktāya'yā'tit ā'makapitzīn tā'timīn.

8 Huā'mā' tū' lakatin līmāpa'ksīn. Xmān iccāhuanimā'ni' a'nchī ā'makapitzīn tamāstā'mā'na. Lā' quit iclacasqui'n que hui'xina'n nacāmaxquī'yā'tit ā'makapitzīn tā'timīn. Lā' chuntza' natasu'yu a'nchī hui'xina'n lej cāpāxquī'yā'tit huan tā'timīn.

9 Hui'xina'n ca'tzīyā'tit a'nchī huan quiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo lej pāxquī'nin. Xla' a'yuj ixtēcu' de ixlīhuāk a'ntū ta'a'nan, xla' pobre lalh como xla' quincāpāxquī'yā'ni'. Lā' chuntza' quina'n hua'chī ricosnu' lanī'tauj como xla' quincāsicua'lanālīnī'ta'ni'.

10 Na'iccāhuaniyāni' a'ntū icpuhuan quit: Cā'tatza' hui'xina'n māstā'cu'tuntit tumīn. Hui'xina'n xapū'la tzucutit māstā'yā'tit. Lā' xmān tzucutit mākēstokā'tit. Quit icpuhuan que xatzey nala palh hui'xina'n natlahuakō'yā'tit.

11 Xapū'la timāstā'cu'tuntit huan tumīn. Chuhua'j catlōkentaxtūtīt chu a'nchī tzē namāstā'yā'tit chā'tunu'.

12 Līpāxuhua Dios palh kalhatin con tapaxuhuān māstā' chu a'nchī tzē namāstā' kalhatin. Dios, xla' tū' quincāsqui'ni'yā'ni' a'ntūn tū' ka'lhīyāuj.

13 Tū' iccāhuanimā'ni' hui'xina'n que namāstā'yā'tit ixlīhuāk a'ntū ka'lhī'yā'tit a'xni'ca' nacāmaxquī'yā'tit a'ntīn tū' taka'lhī.

14 A'ntū icuan ū'tza' huā'mā': Que chu a'cxtim nataka'lhī ixlīhuākca'n huan tā'timīn. Chuhua'j hui'xina'n nacāmaxquī'yā'tit a'ntīn tū' taka'lhī. Lā' palh namin lakatin chí'chini' a'xni'ca' hui'xina'n tū' catika'lhī'tit nīn tuntū', xla'ca'n nacātamaktāyayāni' hui'xina'n. Chuntza' tzey nala.

15 Tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios:

A'nti lej lhūhua' mākēstokli, tū' a'katāxtūni'lh.
Lā' a'ntīn tantzina'j mākēstokli, tū' sputni'lh.

Tito lā' a'ntīn tatā'a'lh

¹⁶ Icmāxqui' pāxcatca'tzī Dios como Tito la-casqui'n que hui'xina'n xa'nca nalatā'kchokoyā'tit chuntza' hua'chi quit iclacasqui'n que xa'nca nalatā'kchokoyā'tit.

¹⁷ Tito ixa'cstu puhualh que nacālaka'nāchāni' hui'xina'n. Lā' a'xni'ca' icuanilh que ca'a'ncha', xla' a'ncu'tulh como ixcālaka'ncu'tunāchāni' hui'xina'n.

¹⁸ Lā' quit ictā'macā'mā' Tito kalhatin quintā'tinca'n a'ntī lakapaskō'can na ixlihuāk huan lītōkpānna'. Lhūhua' a'ntīn tahuan que xla' xa'nca scuja a'nchī māsuyū huan xatzey tachihuīn ixpālacata Jesucristo.

¹⁹ Lā' nā huā'mā' quintā'tinca'n, talacsaculi huan ā'makapitzīn tā'timīn xalanī'n huan ā'makapitzīnni' lītōkpānna' ā'tzā'. Xlaca'n talacasqui'n que xla' naquintā'a'n a'xni'ca' quit na'iccālē'ni' huan tumīn a'ntīn tamaclacasqui'n xalanī'n nac Jerusalén. Por ixpālacata huā'mā' tumīn, xlaca'n natamaxquī' pāxcatca'tzī quiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo. Lā' nā nataca'tzī que quina'n cāmaktāyacu'tunāuj.

²⁰ Līscalana'jua' na'icmākēstokāuj huan tumīn para que tū' naquilē'ksa'nīni'ncan. Tū' iclacasqui'n que nahuancan que tū' iclōkentaxtū a'ntū quilimāmacū'can ixpālacata huan lhūhua' tumīn.

²¹ A'xni'ca' icmākēstokāuj huā'mā' tumīn huāk tzey ictlahuacu'tun na ixlacapūn Dios lā' nā ixlacapūnca'n tachi'xcuhuī't.

²² Na'iccālakmacā'nāchāni' hui'xina'n huā' tamā'na chi'xcuhuī'n. Lā' nā na'iccātā'macā'n

ā'kalhatin quintā'tinca'n. Xla' tlōkentaxtūkō' ixlīhuāk a'ntū līmāmacū'can. Huā'mā' lej maklhūhua' iclaktzī'nī't. Lā' chuhua'j ā'chulā' tlōkentaxtūcu'tun huā'mā' līmāmacū'n, como xla' ca'tzī que hui'xina'n natlōkentaxtūyā'tit a'ntū tasqui'nī.

²³ Lā' Tito, xla' quintā'scuja. Tito lā' quit iccāmaktāyani'ta'ni' hui'xina'n. Lā' huan tā'timīn a'ntī natatā'a'n Tito, xlaca'n tamacā'nī't xalanī'n huan nac lītokpānna' xala' huā'tzā'. Lā' como xlaca'n xa'nca talatā'kchoko, ū'tza' lī'a'cnīni'ni'can Cristo.

²⁴ A'xni'ca' natachā'nācha' Tito lā' huan tā'timīn, cacā'a'cnīni'ni'tit. Lā' huan ā'makapitzīn tā'timīn natalaktzī'n a'nchī hui'xina'n cāpāxquī'yā'tit. Lā' chuntza' naca'tzīcan que stu'ncua' a'nchī icualh que hui'xina'n cāpāxquī'yā'tit huan tā'timīn.

9

Mākēstokcu'tunca huan tumīn para huan tā'timīn

¹ Tū' tasqui'nī que quit na'iccāhuaniyāni' namākēstokā'tit huan tumīn a'ntū nacālīmaktāyayā'tit huan tā'timīn.

² Quit xa'nca icca'tzī que hui'xina'n cāmaktāyacu'tunā'tit. Quit iccāhuaninī't xalanī'n nac Macedonia a'nchī tlahua'yā'tit hui'xina'n a'ntūn tzey. Iccāhuaninī't a'nchī hui'xina'n xalanī'n nac estado de Acaya ixmāstā'cu'tunā'tit cā'tatza'. Lā' a'xni'ca' taca'tzīlh huā'mā', nā tamāstā'cu'tulh huan xalanī'n nac estado de Macedonia.

³ Lā' como iccāhuaninī't xlaca'n que hui'xina'n māstā'cu'tunā'tit huan tumīn, chuntza' tū' tzey palh hui'xina'n tū' natlōkentaxtūyā'tit. Lā' ū'tza' iccālīlakmacā'nchāni' huan tā'timīn. Lā' chuntza'

hui'xina'n namāstā'yā'tit huan tumīn chu a'nchī iccāhuaninī't xlaça'n.

⁴ Palh hui'xina'n tū' tlahua'yā'tit lā' palh ā'makapitzīn xalanī'n nac Macedonia naquintatā'a'n a'ntza', lā' palh hui'xina'n tūna'j mākēstokā'tit huan tumīn, quit na'ictamāxanī' como iccāhuaninī't que hui'xina'n namāstā'yā'tit huan tumīn. Lā' nā hui'xina'n namāxana'nā'tit.

⁵ U'tza' iclīpuhualh que tasqui'nī que na'iccāhuani huan tā'timīn que naquintapū'lanī'. Lā chuntza' xlaça'n natamaklhtīni'n huan tumīn a'ntū hui'xina'n hua'nā'tit que namāstā'yā'tit. Lā' chuntza' natasu'yu que hui'xina'n māstā'yā'tit con ixlīhuāk mintapuhuānca'n. Lā' tū' catitasu'yulh palh quit xa'iccāsāmāmāstā'nīni' huan tumīn.

⁶ Ca'tzīyāuj que a'ntīn tantzina'j natacha'n, xlaça'n nā tantzina'j natamakala. Lā' a'ntī lhūhua' natacha'n, xlaça'n lhūhua' natamakala. Lā' nā chuntza' quina'n a'xni'ca' māstā'yāuj. Palh lhūhua' namāstā'yāuj, nā lhūhua' namaklhtīni'nāuj.

⁷ Chā'tunu' de hui'xina'n camāstā'tit chu a'nchī puhua'nā'tit que tzē namāstā'yā'tit. Lā' tū' camāstā'tit con tā'kcha. Lā' tū' catasu'yulh palh cātasāmāmāstā'nīyāni'. Dios cāpāxquī' a'ntīn tamāstā' con ixlīhuāk ixtapuhuānca'n.

⁸ Dios tzē nacāmaxquī'yāni' lej lhūhua'. Lā' hui'xina'n, a'yuj cāmaxquī'yā'tit ā'makapitzīn, hui'xina'n naka'lhīyā'tit a'ntū namaclacasi'nā'tit.

⁹ Tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios ixpālacata kalhatin tzeyā chi'xcu':

Xla' lej lhūhua' cāmaxquī' huan pobresni'.

Lā' chuntza' pō'ktu tzē nacāmaxquī'.

10 Nā quina'n, Dios quincāmaxquī'yāni' a'ntū nacha'nāuj, como ū'tza' Dios a'ntī māstaquī. Lā' chuntza' nalīka'lhīyāuj a'ntū nahua'yāuj lā' nā a'ntū nacha'mpalayāuj. Lā' hui'xina'n palh nacāmaxquī'yā'tit ā'makapitzīn a'ntīn tamaclacasqui'n, Dios nacāmaxquī'yāni' a'ntū maclacasquī'nā'tit hui'xina'n.

11 Lā' como chuntza' Dios nacāsicua'lanālīyāni' hui'xina'n, chuntza' tzē namāstā'yā'tit lhūhua'. Lā' chuntza' natamaxquī' pāxcatca'tzī Dios xlaca'n a'ntī natamaklhtīni'n huan mintumīnca'n a'ntū na'iccālē'ni' xlaca'n.

12 Lā' chuntza' por ixpālacata huan tumīn a'ntū hui'xina'n namāstā'yā'tit, hui'xina'n nacāmaktāya'yā'tit ixtachi'xcuhuī't Dios a'ntīn tamaclacasqui'n. Lā' nā xlaca'n natamaxquī' pāxcatca'tzī Dios por ixpālacata a'ntū māstā'nī'ta'ntit hui'xina'n.

13 Lā' a'xni'ca' natasu'yu a'nchī hui'xina'n lej namāstā'yā'tit, lhūhua' natamāka'tlī' Dios, como chuntza' lītasu'yu que hui'xina'n stu'ncua' kalhlaka'ī'yā'tit huan xatzey tachihuīn ixpālacata Cristo, como hui'xina'n cāmaktāya'yā'tit xlaca'n lā' ā'makapitzīn huampala.

14 Lā' chuntza' xlaca'n nacātalīkalhtō'ka'yāni' lā' nacātapāstacāni' hui'xina'n como Dios cāsicua'lanālīnī'ta'ni' lā' chuntza' hui'xina'n tzē namāstā'yā'tit huan tumīn.

15 Namaxquī'yāuj pāxcatca'tzī Dios como xla' quincālakmacaminī'ta'ni' ixO'kxa'. U'tza' hua'chi lakatin lē'ksajna' a'ntū lej xatapala. Tūla mālacstū'ncāuj a'nchī huanī't como lej xatapala.

10

Pablo ixka'lhī līmāpa'ksīn como xla' apóstol ixu-anī't

¹ Quit, Pablo, iccāhuanicu'tunāni' catūhuā. A'makapitzīn tahuan que quit lacatzucu icchihuīna'n na milacapūnca'n. Lā' nā tahuan que quit lej palha' iccātā'chihuīna'nāni' a'xni'ca' iccātzo'knuni'yāni'. Chuntza' hua'chi Cristo lakalhu'manīni'n, nā chuntza' quit līlacatzucu iccātā'chihuīna'ncu'tunāni'.

² Iccāhuanicu'tunāni' que xa'nca calatā'kchokotit. Lā' palh tū' chuntza', tasqui'nī na'iccāquilhnīyāni' hui'xina'n a'xni'ca' na'iccālaka'nāchāni'. Lā' palh a'nan ā'makapitzīn de hui'xina'n a'ntīn tahuan que quit iclatlā'huan hua'chi chuxatīyā chi'xcu' lā' que quit ictlahua xmān a'ntū iclacasqui'n, quit na'iccāquilhnī xlaca'n.

³ Lā' a'yuj chi'xcuhuī'n quina'n, xtunc huan guerra a'ntū tlahuayāuj. Lā' tū' hua'chi huan guerra a'ntūn tatlahua xalanī'n nac quilhtamacuj.

⁴ A'ntīn ta'a'n nac guerra xlaca'n talē'n a'ntū natapūmaknī ixtā'ca'tzaca'n. Quina'n tuntū' lē'nāuj hua'chi huanmā'. Xmān por ixlīmāpa'ksīn Dios tzē nacātlayāuj a'ntīn tatā'lāsta'la Dios.

⁵ Con ixlīmāpa'ksīn Dios tzē cātlayāuj ixtapāstacna'ca'n a'ntīn tatā'lātlahua Dios. Lā' nā tzē natlayāuj ixlihuāk huan tapāstacna' a'ntūn tū' makxteknī'n kalhlaka'ī'can Dios. Lā' huan ixlīmāpa'ksīn Dios tzē cāxtāpalīni' ixtapāstacna'ca'n tachi'xcuhuī't lā' chuntza' nata'a'kahuāna'ni' Cristo.

6 Lā' a'xni'ca' hui'xina'n xa'ncatza' na'a'kahuāna'ni'yā'tit Dios, quit na'iccāmāpātīnī a'ntīn tū' ta'a'kahuāna'ni'cu'tun.

7 Hui'xina'n pāstacpā'na'ntit xmān a'ntūn tzē nalaktzī'ncan. Lā' na milaclhni'ca'n tahuilāna' a'ntīn quintatā'lāsta'la lā' tahuan que xlaca'n tatā'scuja Cristo. Cataca'tzilh xlaca'n que nā quit ictā'scuja Cristo.

8 Huan Māpa'ksīni' Jesucristo quimaxquī'nī't līmāpa'ksīn. Lā' tū' icmāxana'n iclīchihuīna'n huā'mā' līmāpa'ksīn. Quimaxquī'nī't huā'mā' līmāpa'ksīn para que chuntza' tzē na'iccāmaktāyayāni' hui'xina'n a'nchī nakalhlaka'ī'yā'tit. Quimaxquī'nī't huan līmāpa'ksīn tū' para que na'iclactlahua a'nchī kalhlaka'ī'yā'tit.

9 Chuntza' icuan, como tū' iclacasquī'n que najicua'nā'tit ixpālacata a'nchī iccātzo'knuni'yāni'.

10 A'makapitzīn na milaclhni'ca'n quintalīchihuīna'n lā' tahuan: "A'xni'ca' xla' quincāmacamini'yāni' lakatin carta, līpalha' chihuīna'n hua'chilh ixka'lhilh līmāpa'ksīn. Lā' a'xni'ca' huī' con quina'n līlacatzucu chihuīna'n. Lā' tūla xa'nca a'cta'sana'n". Chuntza' tahuan.

11 Lā' a'ntīn chuntza' tachihuīna'n, cataca'tzilh xlaca'n que chuntza' a'nchī iccātzo'knuni'yāni' nac lakatin carta, chuntza' na'iccātā'chihuīna'nāni' a'xni'ca' na'iccālaka'nāchāni'.

12 Quit tū' icticātā'talacastucli xlaca'n a'ntīn tapuhuan que xlaca'n lej xalactzey. Quit tū' hua'chi xlaca'n. Tapuhuan que xlaca'n lej xalactzey como talātā'talacastuca xmān entre ū'tunu'n. Tū' tamāchekxī.

13 Quit tū' icti'a'kapalhkāl̄h a'ntū līmakuan a'xni'ca' na'icli'chihuīna'n a'ntū ictlahuanī't. Xmān icscujnī't a'nlhā Dios quimāsu'ni'nī't que na'icscuja. Lā' Dios quimāca'tzīnīlh que na'icscuja nā nac Corinto a'nlhā hui'lā'na'ntit hui'xina'n.

14 Quit xapū'la iccāmāca'tzīnīni' huan xatzey tachihuīn ixpālacata Cristo. Lā' a'xni'ca' xa'iccāmāsu'ni'yāni' hui'xina'n hua'chilh xa'icscujmā' nac xkok a'ntū Dios quimāsu'ni'lh. Tū' icpātle'kelh de huan nac xkok a'xni'ca' iccālaka'nchāni' hui'xina'n.

15 Quit tū' iclika'tla'jca'tzī a'ntūn tlahuacan a'nlhān tū' quimacā'n Dios. Tū' iclika'tla'jca'tzī a'ntūn tatlahuanī't ā'makapitzīn hua'chilh quit xa'ictlahualh. Quit iclacasqui'n que hui'xina'n ā'chulā' nakalhlaka'ī'yā'tit. Lā' chuntza' ā'chulā' tzē na'icscuja con hui'xina'n, chuntza' hua'chi quimāsu'ni'lh Dios a'ntū na'ictlahua.

16 Lā' chuntza' tzē na'iccāmāsu'ni' huan xatzey tachihuīn ixpālacata Jesucristo a'ntūn tahui'lāna'ncha' más makat que hui'xina'n. Quit icmāsu'yucu'tun huan xatzey tachihuīn a'nlhā tintī'na'j māsuyunī't nīn kalhatin. Lā' chuntza' tū' ictilika'tla'jca'tzīlh huan litlōt a'ntū tlahuanī't ā'kalhatin hua'chilh quit xa'ictlahualh.

17 Tū' tzey palh kalhatin nalīka'tla'jca'tzī a'ntū māni' xla' tlahuanī't. Xatzey palh namāka'tlī' Dios.

18 Palh kalhatin huan que xla' lej tzey a'ntūn tlahua, huā'mā' tuntū' ixtapalh. Xmān Dios a'ntī tzē nahuan palh tzey a'ntūn tlahuanī't kalhatin chi'xcu'.

Pablo cālīchihuīna'lh a'ntī xmān ixta'a'kxokonu'n

¹ Quit iclacasqui'n que hui'xina'n nakaxpa'tā'tit līlacatzucu līhuan iccāhuaniyāni' a'ntū ictlahuanī't. Caquilāpātīni'uj līlacatzucu, a'yuj hua'chilh tonto a'ntī līchihuīna'ncan ixa'cstu.

² Dios lacasqui'n que hui'xina'n tū' nataxtunquīyā'tit de Cristo. Lā' huā'mā' ū'tza' a'ntū iclacasqui'n nā quit. Quit iccāmaktāyani' para natapa'ksīyā'tit con Cristo. Chuntza' quit hua'chi catīhuā a'ntī squi'n kalhatin tzu'ma'jāt. Lā' chuhua'j hua'chi kalhatin tzu'ma'jāt a'ntī pāxquī' ī'squi'nīni', nā chuntza' tasqui'nī que hui'xina'n napāxquī'yā'tit xmān Cristo.

³ Quit icjicua'n que hui'xina'n nacāta'a'kxokoyāni', chuntza' hua'chi Eva a'kxokoca. Huan ko'ti'ti' lalh ixlīlūhua' lā' a'kxokolh huan Eva. Huan ko'ti'ti' lej ca'tzi a'nchī na'a'kxokonu'n. Lā' chō'la nacā'a'kxokoyāni' nā hui'xina'n, lā' chuntza' nataxtunquīyā'tit de Cristo.

⁴ Icjicua'ni' huā'mā' como hui'xina'n kaxpa'tā'tit a'ntūn cātalakmināni' lā' catamāsu'ni'yāni' ā'catūhuā lā' tū' hua'chi a'ntū iccāmāsu'ni'ni' quit ixpālacata Jesús. Lā' xtunc a'ntūn tamāsu'yu ixpālacata huan Espīritu Santo. Tū' ū'tza' a'ntū iccāmāsu'ni'ni'. Lā' xtunc a'ntūn tamāsu'yu a'ntū līpūtaxtucan. Lā' tū' hua'chi quit iccāmāsu'ni'ni'.

⁵ Huā' tamā'na chi'xcuhuī'n xlaça'n līhua tahuan que apóstoles. Xlaça'n tū' quinta'a'kapalhkā.

⁶ Chō'la tū' lej tzēhuanī't a'nchī quit ica'cta'sana'n. Pero quit xa'nca icmāchekxī a'ntū icmāsu'yu. Lā' iccāmāsu'ni'nī'ta'ni' ixlīhuāk hui'xina'n.

7 Quit tū' iccāmātā'jīni' hui'xina'n a'xni'ca' iccāmāsu'ni'ni' huan xatzey tachihuūn ixpālacata Dios. Quit lej līpalha' xa'icscuja para xa'icua'yan līhuan xa'iccāmāsu'ni'yāni' ixpālacata Dios. ¿Chā tū' tzey a'ntū ictlahualh?

8 Līhuan quit xa'icscuja na milaclhpu'nanca'n, ixquintamacamini' tumīn ixtachi'xcuui't Dios xalanī'n ā'lacatin cā'lacchicni'. Hua'chilh xa'iccāmaklhtīlh huan tumīn como iccāmaktāyacu'tuni' hui'xina'n.

9 Lā' līhuan xa'iccātā'lahui'lani' quit tū' iccāsqui'ni'ni' tumīn a'xni'ca' xa'icmaclacasqui'n catūhuā. Huan tā'timīn xalanī'n nac Macedonia ixquintalīmini' a'ntū xa'icmaclacasqui'n. Lā' chuntza' tū' iccāmāmakasputūni' hui'xina'n nīn tuntū'. Lā' tū' maktin icticāsqui'ni'ni' para na'icua'yan.

10 Tū' icticāsqui'ni'lh nīn tuntū' ixtachi'xcuui't Dios xalanī'n nac estado de Acaya a'nlhā hui'lā'na'nchipitit. Quit icuan a'ntū stu'ncua' como quit ictā'tapa'ksī Cristo.

11 Lasā' ā'makapitzīn tahuan que quit tū' iccāpāxqui'yāni' hui'xina'n como tū' iccāmaklhtīcu'tunāni' mīntumīnca'n. Huā'mā' tū' stu'ncua'. Dios ca'tzī que lej iccāpāxqui'yāni' hui'xina'n.

12 Tū' iccāsqui'ni'nī'ta'ni' tumīn para na'icua'yan. Lā' tū' ictisqui'nli nīn maktin. Chuntza' xlaca'n a'ntīn tasqui'n tumīn tūlah catitahualh palh tas-cuja chu a'extim hua'chi quit.

13 Xlaca'n tahuan que apóstoles. Tū' stu'ncua'. Xmān ta'a'kxokonon' a'nchī tamāsu'yu. Talacasqui'n que nacālaktzī'ncan hua'chi apóstoles

a'ntīn tatā'scuja Cristo.

14 Huā'mā' a'ntūn tatlahua tūla lē'cnīyāuj como māni' huan ko'ti'ti' tzē taxtāpalī lā' tzē la hua'chi kalhatin ángel xala' nac a'kapūn.

15 Lā' nā tzē natataxtāpalī a'ntīn tatā'scuja huan ko'ti'ti'. Lā' chuntza' hua'chilh ixtatlahualh a'ntūn tzey, a'yuj tatlahuamā'na a'ntūn tū' tzey. Xlaca'n natamāpala con Dios a'ntūn tatlahuanī't.

A'nchīn pātīni'lh Pablo

16 Quit iccāhuanipalayāni' hui'xina'n: Tū' capuhua'ntit hui'xina'n palh quit tonto como quē'cstu quilichihuīna'mā'ca. Lā' a'yuj capuhuanca palh quit tonto, caquilākaxmatui lā' caquilāmakxtekui na'icchihuīna'n.

17 Ca'tziyāuj que a'ntū ka'tla'jca'tzī, xla' chi-huīna'n hua'chi tonto, lā' tū' hua'chi kalhatin a'ntīn tapa'ksī con Cristo. Lā' a'ntū na'icuan quit, hua'chilh quit xa'icka'tla'jca'tzīlh.

18 Lhūhua' a'ntīn cātamāsu'ni'cu'tunāni' hui'xina'n, ixa'cstuca'n cālīchihuīna'ncan. Nā quit na'iccāhuaniyāni' hui'xina'n a'ntū ictlahua.

19 Hui'xina'n a'yuj puhua'nā'tit palh lej ca'tziyā'tit, cāpātīni'yā'tit huā' tamā'na a'ntīn cālīchihuīna'ncan ixa'cstuca'n hua'chi tonto.

20 Hui'xina'n cāpātīni'yā'tit a'yuj xlaca'n cātamāpa'ksīcu'tunāni' hui'xina'n. Xlaca'n cātamaklhtiyāni' ixlīhuāk a'ntū ka'lhīyā'tit. Lā' xlaca'n cātamā'a'kahuānīyāni'. Lā' xlaca'n cātalakmaka'nāni' hui'xina'n. Lā' cātalacala'sāni'. Lā' a'yuj xlaca'n tatlahuani'yāni' ixlīhuāk huā'mā', hui'xina'n cāpātīni'yā'tit.

21 Tū' chuntza' iccātlahuani' hui'xina'n. Palh tzey cahuā tlahuacan huā' tamā'na', quit xa'icmāxana'lh, como tū' ictlahualh chuntza'.

Xlaca'n tahuan a'ntū tatlahuanī't. Lā' chuhua'j quit na'icuan a'ntū ictlahuani't quit, a'yuj natasu'yu hua'chilh icka'tla'jca'tzī lā' hua'chilh tonto quit.

22 Xlaca'n taka'tla'jca'tzī lā' tahuan que xlaca'n hebreos. Nā quit hebreo. Tahuan que xlaca'n israelitas. Nā quit israelita. Xlaca'n tahuan que Abraham ixpapca'n. Nā Abraham nā quimpap.

23 Xlaca'n tahuan que tatā'scuja Cristo. Quit lihua'ca' ictā'scuja Cristo. Chuntza' a'nchī icchi-huīna'mā' hua'chilh tonto quit. Xlaca'n tū' tas-cujnī't hua'chi quit. Lā' tū' tapātīni'nī't hua'chi quit. Quintucscanī't. Lā' nā xa'ictachī'n. Lā' lej maklhūhua' quintimaknīcu'tunca. Lā' xlaca'n tū' tapātīni'nī't chuntza'.

24 Quintā'israelitas   quintakēsno'kli
pu'xamacāujna'jās.   Lā' chuntza' quintat-
lahuani'nī't makquitzis.

25 Lā' maktu'tun tanūni'ca quinkēniccan. Lā' maktin quimūta'laca. Lā' maktu'tun tā'cnūlh huan barco a'ntū xa'icpū'a'mā'. Lā' lakatin chi'chini' ā'lakatin tzī'sa icpātle'kelh nac xcān a'xni'ca' tā'cnūlh huan barco.

26 Lakachu iclatā'kchokonī't para na'icmāsu'yu ixtachihuīn Dios. Lā' nā ictahui'lanī't a'nlhā lej cā'lījicua'. Lā' nā maklhūhua' ictacutnī't nac pūxka a'nlhā lej lakka'tla'n. Lā' nā ica'nī't a'nlhā ixta-latlā'huan ka'lhāna'nī'n. Lā' quintitamaknīcu'tulh quintā'israelitas lā' nā a'ntīn tū' israelitas. Lā' xa'iclatlā'huan nac cā'lījicua' nac cā'lacchicni' lā' nac

cā'qui'huī'n lā' nac mar. Lā' ixquintamaknīcu'tun a'ntī lihua ixtahuan que xluca'n tatapa'ksī con Cristo.

²⁷ Lā' lej ictlekua'nī't lā' lej palha' icscujnī't. Lā' lej maklhūhua' iclakachu'huā'lhtatanī't. Lā' icpātīnī't tatzī'ncsta lā' nā takalhpūtīt. Maklhūhua' tū' xa'icka'lhī a'ntū na'icua'. Lā' icpātīnī't lonkni'. A'katunu' tū' xa'icka'lhī quilu'xu'.

²⁸ Lā' tū' xmān huā'mā'. Pō'ktu ictamakchuyīnī't lā' quimpāta'lanī't por ixpālacataca'n xalanī'n nac huan litokpāna'.

²⁹ Palh catīhuā tūla xa'nca latā'kchoko na ixtej Dios, quit iclakalhu'man. Lā' palh catīhuā tatonkopū, quit ica'kchā'n con huan a'ntī mātonkopūlh.

³⁰ Palh tasqui'nī que quit naquilīchihuīna'ncan quē'cstu, quit iclīchihuīna'ncu'tun a'ntū namāsu'yu que quit quē'cstu tūla ictlahua nīn tuntū'.

³¹ Dios ca'tzī que stu'ncua' a'ntū icuan. Xla' ū'tza' ixTāta' quiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo. Ca'a'cnīni'ni'ca para pō'ktu.

³² A'xni'ca' quit xa'icuī' nac Damasco, a'ntza' ixmāpa'ksīni'n kalhatin gobernador a'ntī ixui'līnī't huan rey Aretas. Huā'mā' gobernador cāyāhualh centinelas a'nlhā lactaxtucan nac cā'lacchicni', como ixquintachī'lē'ncu'tun.

³³ Però quilacmāxtuca nac lakatin xalhu'cu' de huan xataxaka cā'lacchicni. Lā' quimpūmāyujūca lakatin canasta. Lā' chuntza' iclītza'lah lā' iclīpūtaxtulh.

12

A'nchī lakachuyalh Pablo

1 Tū' līmakuan na'icuan palh ka'tla' quit. Xmān na'iccāhuaniyāni' a'ntū quimāsu'ni'lh huan Māpa'ksīni' Jesucristo lā' a'ntū iclaktzī'lh a'xni'ca' iclakachuyalh.

2 Ka'lhītza' hua'chi cāujtā'ti' cā'ta lā' xa'ickalhlaka'i'nī'ttza' Cristo, a'xni'ca' quit quilē'nca nac a'kapūn a'nlhā hui'lacha' Cristo. Tū' icca'tzī palh lē'nca quimacni' o palh tū' lē'nca. Xmān Dios ca'tzī.

3 Dios ca'tzī palh lē'nca quimacni' o palh xmān lē'nca quilīca'tzīn. Quit tū' icca'tzī.

4 Quilē'nca nac a'kapūn. Lā' a'ntza' ickaxmatli tachihuīn a'ntūn tūla icuan como Dios tū' quimakxteka que na'icuanī nīn tintī'.

5 Lā' como Dios quintlahuani'lh huā'mā', quit icmāka'tlī'. Quit tū' iclīka'tla'jca'tzī a'ntū quimpātle'keni'lh. Xmān na'iccāhuaniyāni' a'ntū māsū'yu que quit quē'cstu tūla ictlahua nīn tuntū'.

6 Palh quit ixquilīchihuīna'nca xa'nca a'ntū ictlahuanī't, tū' xa'icchihuīna'lh hua'chi tonto, como quit xmān iclīchihuīna'n a'ntū stu'ncua'. Pero tū' quintilīchihuīna'nca māni' quit como tū' iclacasqui'n que ā'makapitzīn natapuhuan que quit lej ka'tla'. Quit iclacasqui'n que ixpālacata a'nchī iclatā'kchoko lā' a'nchī icchihuīna'n, nataca'tzī palh quit tzey.

7 Chō'la quit lej xa'iclīka'tla'jca'tzīlh por ixpālacata a'nchī iclakachuyani't. Lā' ū'tza' Dios quilīmaxqui'lh lakatin taca'tzāt. Lā' huā'mā' taca'tzāt hua'chi lakatin lhtucū'n a'ntū huan ko'ti'ti' yāhualh na quimacni'. Dios quimaxqui'lh huā'mā' taca'tzāt como tū' lacasqui'lh que quit na'icka'tla'jca'tzī.

8 Maktu'tun icsqui'ni'lh huan Māpa'ksīni' Jesu-cristo que ixquimāpānūni'lh huā'mā' taca'tzāt.

9 Lā' xla' quihuanilh: “Quit na'icmaktāyayāni' lā' chuntza' natāyani'ya'. A'xni'ca' hui'x scalana'jua' a'xni'ca' tasu'yu palh quit icka'lhī līmāpa'ksīn”. Chuntza' quihuanilh. Lā' chuntza' con tapāxuhuān na'ictāyani' a'xni'ca' scalana'jua' quit como chuntza' litasu'yu que quit icscuja por ixlīmāpa'ksīn Cristo.

10 Chuntza' icpāxuhua a'yuj scalana'jua' quit lā' a'yuj quilakapalacan lā' a'yuj quisputni' a'ntū icmaclacasqui'n lā' a'yuj quimacaputzacan lā' a'yuj quimpātle'keni' a'ntū jicslīhua'. A'xni'ca' scalana'jua' quit, a'xni'ca' tasu'yu que Cristo quimaktāyamā'. Lā' ū'tza' iclīpāxuhua.

Pablo ixpāta'la por huan xalanī'n nac Corinto

11 Hua'chilh quit tonto como xmān quilīchihuīna'ncan quit. Xmān por mimpālacataca'n hui'xina'n chuntza' iclīchihuīna'n. Hui'xina'n ixquilāmaktāyauj na ixlacapūnca'n a'ntīn tahuan que xla'ca'n apóstoles. A'ntīn tapuhuan que xla'ca'n lakka'tla'n apóstoles, xla'ca'n tū' quinta'a'kapalhkā a'yuj nīn tuntū' quit.

12 A'xni'ca' xa'icscuja na milaclhni'ca'n, tasu'yulh palh Dios ixquilīhui'linī't quilī'apóstol. Quit lilacatzucu xa'icscuja. Lā' quit xa'ictlahua lē'cnīn. Lā' huā'mā' māsu'yulh palh Dios ixquilīhui'linī't quilī'apóstol.

13 Xmān lakatin catūhuā tū' ictlahualh na milaclhni'ca'n. Ictlahualh pero xmān na ixlaclhni'ca'n xalanī'n ā'makapitzīn lītokpānna'. Lā' ū'tza' huā'mā': Tū' iccāsqui'ni'ni' hui'xina'n para

na'icua'yan. Palh hui'xina'n puhua'nā'tit palh tū' tzey huā'mā', caquilāmāspūtūnu'ni'uj.

14 Chuhua'j ixlīmaktu'tun ictacāxnī't para na'iccālaka'nāchāni' hui'xina'n. Lā' a'xni'ca' na'icchā'n a'ntza', hui'xina'n tū' catimāpala'tit para na'icua'yan. Xmān iccāmaktāyacu'tunāni' hui'xina'n para nakalhlaka'ī'yā'tit ā'chulā'. Tū' iclacasqui'n mintumīnca'n. Ca'tziyāuj que huan camana' tūla tamāhuī' ixtāta'ca'n. Huan xanatāta'na' tamāhuī' ixcamana'ca'n. Lā' quit hua'chi mintāta'ca'n hui'xina'n.

15 Quit con tapāxuhuān na'icmāspūtū a'ntū icka'lhī para na'icscuja con hui'xina'n. Lā' na'icscuja hasta na'ictlakua'n. Lā' a'yuj quit lej iccāpāxqui'yāni' hui'xina'n, pero hui'xina'n tū' lej quilāpāxqui'yāuj.

16 Lā' a'yuj tū' iccāsqui'ni'nī'ta'ni' nīn tuntū', ā'makapitzīn tahuan que iccā'a'kxokomaklhtīni'ta'ni' mintumīnca'n.

17 Quit nīn tuntū' iccā'a'kxokomaklhtīni' a'xni'ca' iccālakmacā'ni' huan chi'xcuhuī'n.

18 Quit icsqui'ni'lh Tito que ixcālaka'ni' hui'xina'n. Lā' xla' ictā'macā'lh ā'kalhatin de quintā'tinca'n. Tito tū' cā'a'kxokomaklhtīni' nīn tuntū'. Hui'xina'n ca'tziyā'tit a'nchī xa'iclatlā'huan, nā chuntza' ixlatlā'huan Tito. Quina'n quintu'ca'n chu lakatin quintapāstacna'ca'n.

19 Chō'la hui'xina'n puhua'nā'tit que quit ictamaktāyamā' na milacapūnca'n. Tū' chuntza'. Quit icchihuīna'n na ixlacapūn Dios lā' icchihuīna'n chu a'nchī lacasqui'n Cristo. Quit lej iccāpāxqui'yāni' hui'xina'n. Iccāmaktāyacu'tunāni' para que xa'nca nakalhlaka'ī'yā'tit. Lā' ū'tza' iclītlahuakō' ixlīhuāk para hui'xina'n.

20 Quit ictamakchuyīnī't como icpuhuan que chō'la a'xni'ca' na'icchā'n a'ntza' na'icca'tzī palh hui'xina'n tū' xa'nca latlā'hua'nā'tit. Lā' palh tū' xa'nca latlā'hua'nā'tit, tasqui'nī que na'iccālacauilhnīyāni' hui'xina'n. Ictamakchuyīnī't como icpuhuan que chō'la lāsta'layā'tit hui'xina'n, lā' lālakca'tzani'yā'tit lā' a'kchipinā'tit lā' talacpitziyā'tit lā' nā lālīchihuīna'nā'tit lā' lē'ksa'nā'tit lā' lej lakka'tla' makca'tzīyā'tit lā' tū' chu lakatin tahui'layā'tit para natlahua'yā'tit catūhuā.

21 Quit ictamakchuyīnī't como icpuhuan que chō'la a'xni'ca' na'iccālaka'nāchāni' hui'xina'n, quit na'icmāxana'n na ixlacapūn Dios por ixpālacata a'ntūn tlaha'yā'tit hui'xina'n. Quit na'iccalhuan palh lhūhua' de hui'xina'n tlhuanī'ta'ntit talaclē'i' lā' palh tū' makxteku'tunā'tit a'ntūn tū' tzey lā' palh tlaha'yā'titcus talākālī'n lā' palh tlaha'yā'titcus huan xako'hua'jua' mintapāstacna'ca'n.

13

Pablo cāmāxquī'lh tapāstacna'

1 Chuhua'j ixlīmaktu'tun na'iccālaka'nāchāni' hui'xina'n. Hui'xina'n ca'tzīyā'tit que a'xni'ca' lē'ksa'nīni'ncan kalhatin, tasqui'nī kalhatu' o kalhatu'tun testigos.

2 Na'iccāhuanipalayāni' ā'maktin a'ntū iccāhuanini' a'xni'ca' xa'iccātā'lahui'lani' hui'xina'n ixlīmaktu'. Lā' a'yuj tū' iccātā'lahui'lani' chuhua'j, na'iccāhuanipalayāni' hui'xina'n a'ntū tlhuanī'ta'ntit talaclē'i' lā' ā'makapitzīn huampala de hui'xina'n. Na'iccāmāpātīnī a'ntīn

tatlahuatā'kchoko talaclē'i'. Lā' xluca'n tū' catitapūtaxtulh a'nchī na'iccāmāpātīnī.

³ Lā' chuntza' hui'xina'n nalaktzī'nā'tit que quit iclīchihuīna'n con ixlīmāpa'ksīn Cristo. Xla' tū' scalana'jua' catilalh con hui'xina'n. Hui'xina'n nalaktzī'nā'tit que Cristo ka'lhī līmāpa'ksīn.

⁴ Hua'chilh scalana'jua' ixtasu'yu Cristo a'xni'ca'nīlh nac cruz. Pero chuhua'j xla' huī'. Lā' Dios maxquī'nī't līmāpa'ksīn. Lā' quit, como ictapa'ksī con Cristo, līlaczucu iccātā'chihuīna'nī'ta'ni'. Hua'chilh quit scalana'jua' xa'iclah. Pero hui'xina'n nalaktzī'nā'tit que quit iclatlā'huan con ixlīmāpa'ksīn Dios, chuntza' hua'chi Cristo.

⁵ Xa'nca capāstacna'ntit hui'xina'n a ver palh stu'ncua' kalhlaka'ī'yā'tit hui'xina'n. Camāsu'yu'tit palh stu'ncua' kalhlaka'ī'yā'tit. Hui'xina'n xa'nca ca'tzīyā'tit palh stu'ncua' tā'latlā'hua'nā'tit Cristo. Lā' palh tū' tā'latlā'hua'nā'tit Cristo, hui'xina'n tū' tā'tapa'ksīyā'tit con xla'.

⁶ Lā' hui'xina'n naca'tzīyā'tit que quit ictā'tapa'ksī con Cristo como quit ictā'latlā'huan xla'.

⁷ Lā' chuhua'j icsqui'ni' Dios que hui'xina'n tū'tza' catlahua'tit a'ntūn tū' tzey. Tū' quimaca'tzi palh ā'makapitzīn tapuhuan que quit tū' icka'lhī līmāpa'ksīn para na'iccālacaquilhnīyāni'. Iclacasqui'n que natlahua'yā'tit a'ntūn tzey. Huā'mā' iclacasqui'n a'uj chuntza' tū' catitasu'yulh que quit icka'lhī līmāpa'ksīn como chuntza' tū' tasqui'nī na'iccālacaquilhnīyāni'.

⁸ Xmān icka'lhī līmāpa'ksīn para na'ictlahua a'ntū chu a'nchī ixtachihuīn Dios. Tū' icka'lhī līmāpa'ksīn para na'ictlahua a'ntūn tū' chu a'nchī ixtachihuīn

Dios.

⁹ Icpāxuhua a'xni'ca hui'xina'n xa'nca latlā'hua'nā'tit na ixtej Dios. Huā'mā' quimāpāxuhuī a'uj chuntza' tū' tasqui'nī que quit icmāsu'yu huan līmāpa'ksīn a'ntū Dios quimaxquī'lh para na'iccālacaquilhniyāni'. Xmān iclacasqui'n que hui'xina'n lactzey nala'yā'tit.

¹⁰ Lā' ū'tza' iccālitzo'knuni'yāni' chuntza' huan nac carta a'xni'ca' tūna'j xa'iccālaka'mpalayāchāni'. Quit iclacasqui'n que tū' natasqui'nī na'iccālacaquilhniyāni' a'xni'ca' na'icchā'n. Quit iclacasqui'n que tū' natasqui'nī que quit na'iccāmāsu'ni'yāni' chuntza' huan līmāpa'ksīn a'ntū quimaxquī'nī't huan Māpa'ksīni' Jesucristo. Quimaxquī'nī't huā'mā' līmāpa'ksīn para na'iccāmaktāyayāni' a'nchī xa'nca nakalhlaka'ī'yā'tit. Tū' quimaxquī'nī't huā'mā' līmāpa'ksīn para na'iccāmāmakchuyīyāni' hui'xina'n a'nchī kalhlaka'ī'yā'tit.

¹¹ Lā' chuhua'j, tā'timīn, caka'lhī'tit tapāxuhuān. Calīhui'lī'tit xa'nca nalatā'kchokoyā'tit. Tū' calakachipini'tit. Chu lakatin calalh mintapāstacna'ca'n. Ca'cs catahui'la'tit. Lā' Dios nacātā'latahui'layāni' hui'xina'n. Xla' lej quincāpāxquī'yāni'. Lā' xla' quincāmaktāyayāni' para que ca'cs nalatahui'layāuj.

¹² Calāsalarlī'tit milīhuākca'n como litā'timīn hui'xina'n.

¹³ Cātamacā'ni'yāchāni' a'ntza' saludos milīhuākca'n hui'xina'n, xlaca'n a'ntī xalanī'n huā'tzā' a'ntīn takalhlaka'ī'.

¹⁴ Lā' huan Māpa'ksīni' Jesucristo cacāsicua'lanālīni' hui'xina'n. Lā' ca'u'cxca'tzītī a'nchī lej cāpāxquī'yāni' Dios. Lā' huan Espīritu

Santo cacātā'latahui'lani chā'tunu' de hui'xina'n.
Lā' chuntza' hui'xina'n chu lakatin nala'yā'tit.
Amén.

**Huan Xasāsti' testamento: Huan xatzey
tachihuīn ixpālacata Jesucristo
New Testament in Totonac, Xicotepec De Juárez
(MX:too:Totonac, Xicotepec De Juárez)**

copyright © 1978 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Totonac, Xicotepec De Juárez

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Totonaco, Xicotepec de Juárez [too], Mexico

Copyright Information

© 1978, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Totonac, Xicotepec De Juárez

© 1978, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 29 Jan 2022

19fdc186-6668-5688-b18c-dfd601741a49